

Bærekraft 50

2021

PwCs

Bærekraft 50

Over halvparten av Vestlandets 50 største selskaper prioriterer et eller flere av FNs bærekraftsmål. Særlig er det i år gledelig at flere av selskapene som opererer på havet eller utnytter havets ressurser prioriterer bærekraftsmål 14 om livet i havet. Ca. 70 % av selskapene kommuniserer tallfestede resultater og nær 60 % har satt seg kvantitative mål for bærekraft.

Andelen selskaper som kommuniserer en tydelig strategi for bærekraft øker, men det er likevel to tredjedeler av de 50 største selskapene på Vestlandet som ikke rapporterer på at det jobbes med bærekraft på strategisk nivå. Eiere, investorer, kunder og ansatte har forventninger om at næringslivet skal bidra i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn. Ved å ikke forankre bærekraft i overordnet strategi kan Vestlandsbedriftene gå glipp av forretningsmuligheter og konkurransefortrinn.

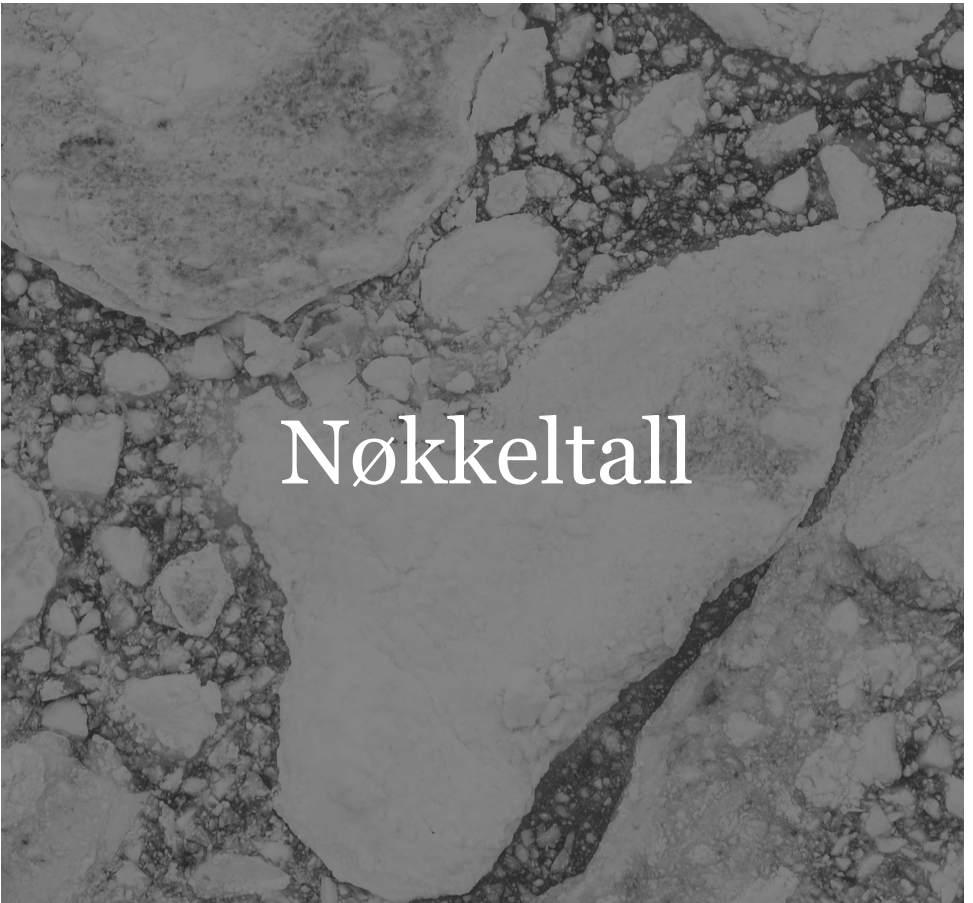
Klimaomstilling er fortsatt temaet som flest selskaper prioriterer på strategisk nivå, og klima er den bærekraftsdimensjonen som oftest blir omhandlet i selskapets risikostyring. Selskaper som gjør strategiske prioriteringer og inkluderer ikke-finansielle forhold i målstyringen, vil kunne håndtere operasjonell risiko bedre og har et bedre utgangspunkt for å utnytte de økonomiske mulighetene i det grønne skiftet.

De siste par årene har det også skjedd store endringer i krav og forventninger til sosial bærekraft. Likestillings- og diskrimineringsloven stiller nye krav til aktivitet og redegjørelse for likestilling og den nye åpenhetsloven pålegger selskaper å vurdere risiko for brudd på menneskerettighetene. Covid-19 satte også søkelyset på arbeidsgivere og myndighetenes rolle i å sikre arbeid for alle. Med et slikt bakteppe forventer vi at den sosiale dimensjonen av bærekraftsarbeidet vil bli mer fremtredende i de kommende årenes rapportering.

For tredje år på rad presenterer vi Bærekraft 50-rapporten, der vi gir et innblikk i hvordan Vestlandets 50 største selskaper jobber med bærekraft, og hva som er hovedfokus i bærekraftsarbeidet. Metoden er beskrevet til slutt i rapporten.

God lesing!

Nøkkeltall

Fra ambisjoner til tydelig strategi

Andelen av Vestlandets 50 største selskaper med:

**Tydelig strategi
for bærekraft**

32%

2019: 26%

**Konkrete mål
for bærekraft**

58%

2019: 50%

**Tallfestede
resultater for
bærekraft (KPIer)**

70%

2019: 72%

**Ambisjoner
for bærekraft**

82%

2019: 78%

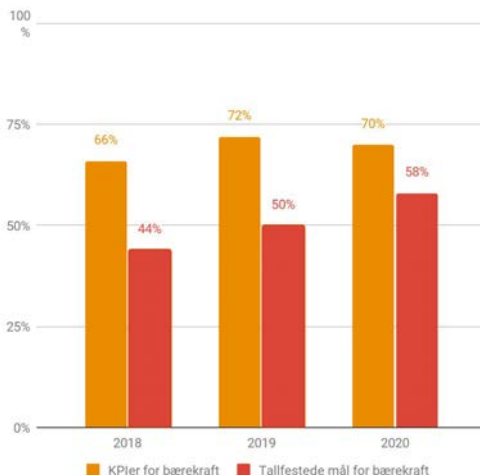
58%

av de 50 største selskapene har én eller flere konkrete, tallfestede mål for KPIer knyttet til bærekraft

70 % har én eller flere KPIer som måler selskapets resultater og fremgang knyttet til bærekraft

Andelen av Vestlandets 50 største selskap som har:

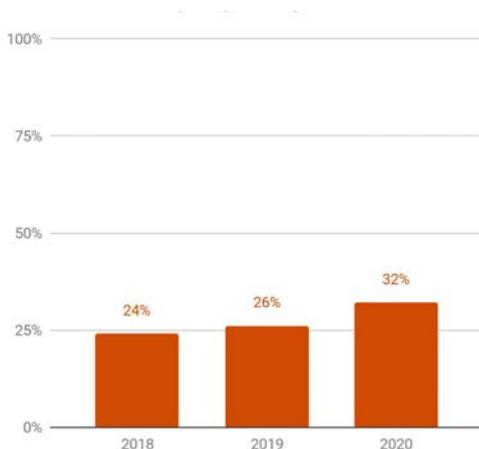
- Det er en positiv vekst i andelen av de 50 største selskapene på Vestlandet som har definert tallfestede mål. En tallfestet målsetting gir større troverdighet for at virksomheten arbeider med konkrete tiltak mot et uttalt mål, og kan slik virke som nyttige styringsverktøy for virksomheten. De 50 største selskapene på Vestlandet har oftest satt seg tallfestede mål innen klimagassutslipp og klimarisiko (mål 13), anstendig arbeid og bærekraftig vekst (mål 8) og ansvarlig forbruk og bærekraftig produksjon (mål 12).

32%

av de 50 største selskapene på Vestlandet kommuniserer en tydelig strategi for bærekraft

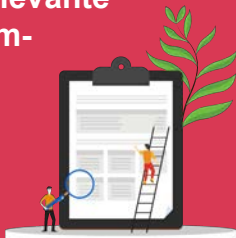
Andelen av Vestlandets 50 største selskap som kommuniserer en tydelig strategi for bærekraft:

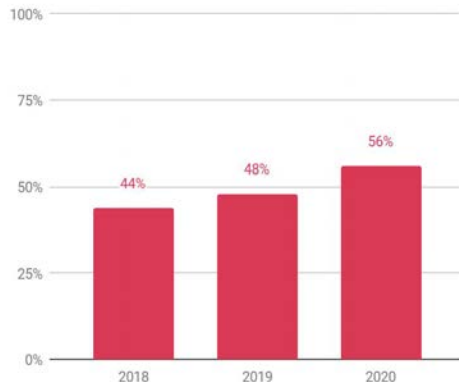
- Omtrent en tredjedel av de 50 største selskapene på Vestlandet kommuniserer nå en tydelig strategi for minst ett prioritert bærekraftsmål, og klimagassutslipp er det temaet som oftest står sentralt i selskapenes strategi. Overordnet opplever vi en positiv økning fra 2019, men utviklingen på Vestlandet går betydelig saktere enn hva som er gjeldende for de største selskapene nasjonalt. Blant de 100 største selskapene i Norge kan 53% vise til en tydelig strategi for bærekraft. Les mer om dette i vår nasjonale rapport - [Bærekraft 100](#).

56%

av de 50 største
vestlandske selskapene
har prioritert hvilke av
FNs bærekraftsmål som
er mest relevante
for virksom-
heten

Andelen av Vestlandets 50 største selskap som prioriterer spesifikke bærekraftsmål:

- Stadig flere selskap rapporterer at de har gjort en prioritering av hvilke av FNs bærekraftsmål
- som er hovedfokus i selskapets bærekraftsarbeid, men fremdeles omfatter dette bare drøyt
- halvparten av Vestlandets 50 største selskap. FNs bærekraftsmål dekker en bred og kompleks
- internasjonal agenda, og inkluderer alle tre dimensjoner av bærekraft - både den sosiale, den
- økonomiske og den miljømessige. Næringslivet oppfordres følgelig til å gjøre en prioritering av
- hvilke mål som skal være hovedfokus i selskapets bærekraftsarbeid, og at det vises til en klar
- sammenheng mellom bærekraftsmål og vesentlige tema. [Les mer om vesentlighetsanalyser](#)
- [på s. 10.](#)

Hvilke av FNs bærekraftsmål fokuserer Vestlandet på?

Det har vært en økning i antall selskap som prioriterer FNs bærekraftsmål, men jevnt over indikerer funnene at det er de samme målene som prioriteres av flest selskap i 2020, som i 2019.

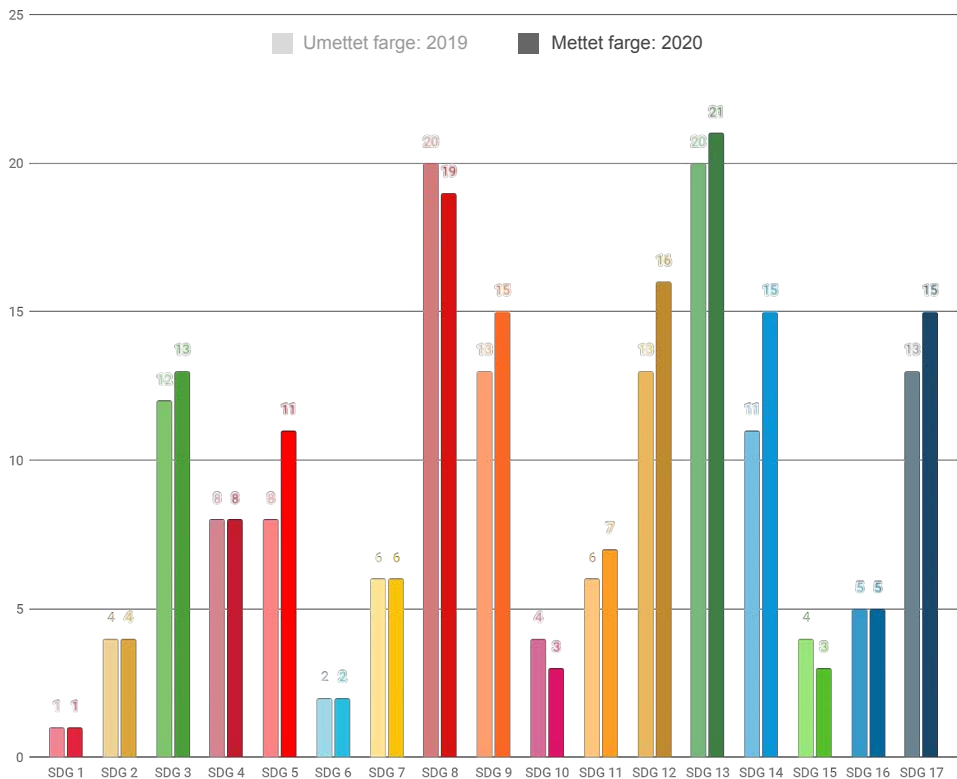
Bærekraftsmål 13 (Stoppe klimaendringene) og bærekraftsmål 8 (Anstendig arbeid og økonomisk vekst) prioriteres av flest selskaper. Begge mål er relevante for alle selskaper, og følgelig er det naturlig at disse blir prioritert av mange. Andre mål som også prioriteres ofte er mål 12 (Ansvarlig forbruk og produksjon), mål 9 (Industri, innovasjon og infrastruktur), mål 14 (Livet i havet) og mål 17 (Samarbeid for å nå målene).

Enkelte bærekraftsmål skiller seg ut i økning av hvor mange som prioriterer målene. Eksempelvis er det 30 % av selskapene som prioriterer bærekraftsmål 14 (Livet i havet) i 2020, hvilket utgjør åtte prosentpoeng økning fra 2019. Sett i relasjon til at det er færre havbaserte selskap i årets utvalg sammenlignet med fjoråret, er dette en svært positivt endring.

Det er også flere som prioriterer bærekraftsmål 5 (Likestilling mellom kjønnene). I 2020-rapporteringen finner vi at 22 % prioriterte mål 5, versus 16 % året før.

Antall selskap som prioriterer de ulike bærekraftsmålene i 2019 og 2020

Viktigheten av vesentlighetsanalyser

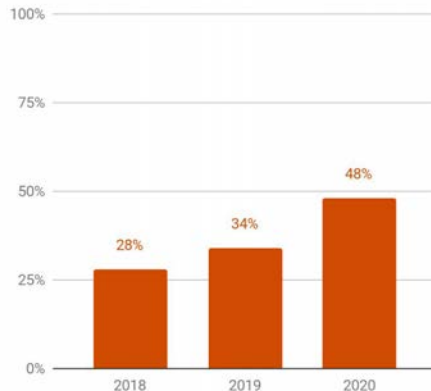
En viktig forutsetning for å sikre riktig fokus i bærekraftsarbeidet er å gjennomføre en vesentlighetsanalyse. Her vurderer og prioriterer selskapet bærekraftstema hvor selskapet har størst avtrykk, både av negativ og positiv art, og hvor selskapet kan utgjøre en forskjell. Analysen må gjøres gjennom involvering av selskapets viktigste interessenter. Her synliggjøres kjernen av selskapets strategi, i tillegg til tema som er høyt oppe på radaren og er viktig for selskapet, men som av ulike grunner ikke inngår i sentrale deler av av bærekraftsarbeidet. Prioritering av bærekraftsmål gjøres ofte som en del av denne øvelsen.

Fra 2018 til 2020 har det vært en økning på 20 prosentpoeng i antall selskap som rapporterer at de har gjennomført en vesentlighetsanalyse. Blant selskap som har gjort en spesifikk prioritering av hvilke bærekraftsmål de skal fokusere på (56 %), er det tre fjerdedeler som også viser til å ha gjennomført en vesentlighetsvurdering.

Vesentlighetsvurderinger er viktige for å sikre en god prioritering av de mest relevante bærekraftstemaene som selskapet skal fokusere på, men også for å hindre grønnvasking. I det anerkjente rammeverket for bærekraftsrapportering, Global Reporting Initiative (GRI), er gjennomføring av vesentlighetsvurderinger et krav og danner fundamentet for bærekraftsrapporteringen.

Andel av Vestlandets 50 største selskap som viser til å ha gjennomført en vesentlighetsanalyse

Hvordan rapporteres det på tre av de mest prioriterte målene?

42%

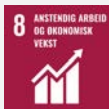
av selskapene **prioriterer målet** om å *stoppe klimaendringene og bekjempe konsekvensene av dem* for sin virksomhet

60%

av selskapene rapporterer **tallfestede resultater** for klimagassutslipp

36%

har **tallfestede mål** for å redusere sine klimagassutslipp

38%

av selskapene **prioriterer målet** om å *sikre anstendig arbeid og økonomisk vekst* for sin virksomhet

52%

av selskapene rapporterer **tallfestede resultater** for arbeidsforhold og verdiskapning

28%

har **tallfestede mål** for arbeidsforhold og verdiskapning

32%

av selskapene **prioriterer målet** om å *sikre ansvarlig forbruk og produksjon* for sin virksomhet

48%

av selskapene rapporterer **tallfestede resultater** for forbruk og avfallshåndtering

18%

har **tallfestede mål** for forbruk og avfallshåndtering

Klimautslipp og klimarisiko

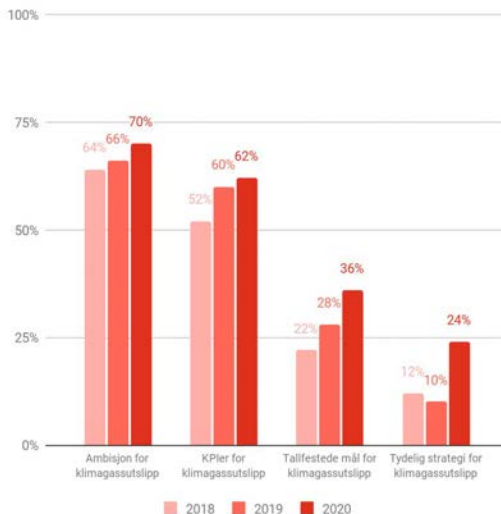
Stadig flere setter konkrete mål for kutt av klimagassutslipp

De flinke blir bedre, men flere har fortsatt mangelfull klimarapportering

Funnene indikerer at klima og reduksjon av klimagassutslipp får større fokus i stadig flere selskaper sin rapportering. Første steg i retning av å kutte egne utslipp er å få innsikt i eksisterende utslipp og reflektere dette i et klimaregnskap. 60 % av selskapene viser til KPIer for egne klimagassutslipp. Videre er det behov for å sette konkrete mål for kutt av utslipp, samt definere en strategi og prioritere tiltak for å nå disse målene. Funnene indikerer en etterlengtet fremgang i andel selskap som har tallfestede mål for klimagassutslipp (36 %), og at omtrent en fjerdedel virker å ha en tydelig strategi for reduksjon av utslipp. Sett i relasjon til behovet og forventningen om betydelige klimakutt i årene som kommer, er for øvrig disse tallene oppsiktsvekkende lave.

Til tross for at 62 % viser til KPIer for klimagassutslipp i sin rapportering, er det kun 48 % henviser til bruk av den anerkjente GHG-protokollen i sin klimarapportering. Et minimum er å ha åpen rapportering med tydelig spesifisering av hvilke kilder som er med i beregningene av utslippene. Klimagassutslipp kan være direkte eller indirekte, og kategoriseres ofte i scope 1, 2 og 3 (GHG Protocol).

Andel av de 50 største selskapene på Vestlandet som kommuniserer:

Les PwC sin rapport "Klimaindeks Vest - 2021" for mer inngående vurdering av selskapenes klimarapportering.

Hvordan de 50 største selskapene rapporterer på klimagassutslipp:

Bransje	Ambisjoner for reduksjon av klimautslipp	KPIer for klimautslipp	Tallfestede mål for reduksjon av klimautslipp
Olje og gass	75 %	75 %	50 %
Mat og drikke	53 %	47 %	33 %
Kraft	100 %	100 %	75 %
Eiendom, bygg og anlegg	0 %	0 %	0 %
Shipping, transport og logistikk	100 %	100 %	20 %
Offshore	100 %	75 %	75 %
Bank og finans	100 %	100 %	75 %
Industri	50 %	20 %	10 %
Handel og fritid	100 %	100 %	0 %

Tabellen viser at tilnærmet alle bransjer har økt kvaliteten på sin klimarapportering, spesielt selskap innen bransjer som kraft, offshore, samt bank og finans. Bransjer som olje og gass, offshore, shipping, transport og logistikk står for majoriteten av norske utslipp, og følgelig er det en klar forventning om at selskap innen disse bransjene blir mer åpen i sin målsetning for utslippskutt. Ellers stiller vi oss spørrende til at selskap innen industri, eiendom, bygg og anlegg har manglende klimarapportering. Disse kategoriene representerer et begrenset antall selskaper, men sett i relasjon til at disse sektorene utgjør omtrent en fjerdedel av de globale utslippene, forventes det at de største selskapene i disse bransjene på Vestlandet øker kvaliteten på sin klimarapportering.

Endringer i klimaet vil påvirke Vestlandet - er næringslivet klare?

Vestlandsbedriftene påvirker klimaet, og mange rapporterer på reduksjon av egne utslipp. Men hvordan vil klimaendringene påvirke selskapene?

Klimarisiko omfatter fysiske klimaendringer, de politiske og teknologiske tiltakene som bekjemper dem, endrede kundepreferanser, og juridisk ansvar etter naturkatastrofer. Det vil kunne innebære økte kostnader eller inntektstap, men kan også være et konkurransefortrinn for dem som kartlegger og utnytter muligheter i det grønne skiftet, f.eks. gjennom endret forretningsmodell eller tilpasningsdyktig drift.

Våre funn viser at et fåtall gjør beregninger av klimarisiko som selskapet er utsatt for. Dette kan for eksempel være i form av å estimere kostnader som følge av ekstremvær, å beregne robustheten mot endrede priser på innsatsfaktorer eller anslå hvordan markedsandelen vil utvikle seg dersom kunden endrer til grønnere alternativer. Enda færre rapporterer tallfestede mål eller en tydelig strategi for reduksjon av klimarisiko. Klimarisiko bør også behandles på samme måte som annen sentral risiko, men det omtales sjeldent i selskaps beskrivelse av risiko i årsberetningen. Dette gjelder i mange tilfeller også for selskap som har utfyllende rapportering om klimarisiko andre steder i sin rapportering.

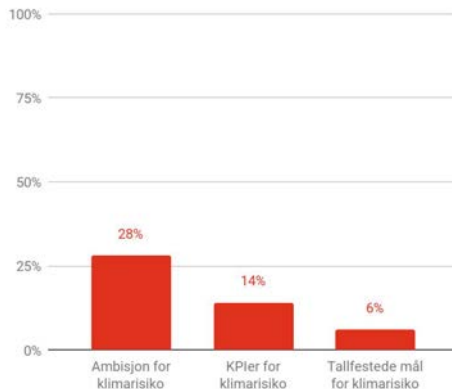
For å forbedre rapportering på klimarisiko anbefaler vi å ta utgangspunkt i TCFD*, det dominerende rammeverket på området. TCFD har retningslinjer som sikrer en strukturert tilnærming og at man dekker interessentenes forventninger i rapporteringen.

18%

adresserer klimarisiko
når det rapporteres på
risiko i årsberetningen

Andel av Vestlandets 50 største selskaper som har

* Task Force on Climate-Related Financial Disclosures

Hvordan Vestlandets 50 største selskap rapporterer på håndtering av klimarisiko (andel selskap):

Bransje	Adresserer klimarisiko	Tallfester klimarisiko	Tallfestede målsettinger for klimarisiko
Olje og gass	50 %	50 %	25 %
Mat og drikke	27 %	13 %	7 %
Kraft	50 %	0 %	0 %
Eiendom, bygg og anlegg	0 %	0 %	0 %
Shipping, transport og logistikk	40 %	20 %	20 %
Offshore	0 %	0 %	0 %
Bank og finans	75 %	50 %	0 %
Industri	10 %	0 %	0 %
Handel og fritid	0 %	0 %	0 %

Tabellen viser at bank og finans leder an i arbeidet med klimarisiko, her med utgangspunkt i hva som rapporteres. I tråd med retningen fra EU og europeiske banker tar den norske finansnæringen aktive grep for å redusere klimarisiko, både i sine utlånsporteføljer og investeringer. Også olje- og gassnæringen adresserer klimarisiko i økende grad. Olje og gass, sammen med shipping, transport og logistikk, er bransjene som har kommet lengst i å vise til en strategisk tilnærming til klimarisiko i sin rapportering.

Flere bransjer rapporterer ikke på klimarisiko. Det er bekymringsfullt når vi vet at det er et tema som burde vært høyt på agendaen og som er etterspurt hos interessenter. For eksempel vil virksomhetene innen eiendom, bygg og anlegg møte økende krav til mer energieffektive bygg og virksomheter innen offshore må gjøre tilpasninger i sin forretningsmodell for å møte lavutslippssamfunnet.

Hvordan vil selskaper påvirkes av nye grønne krav?

EU har, gjennom sin vekststrategi EU Green Deal, ambisjoner om å bli verdens første klimanøytrale region innen 2050. Det innebærer at det må investeres mer penger i bærekraftige aktiviteter.

Med hensikt å klargjøre hva som faktisk er bærekraftig, samt styre kapital mot mer bærekraftige bransjer, selskaper og initiativ, har EU utarbeidet *EU-taksonomien*.

EU-taksonomien er et klassifiseringssystem som definerer hvilke økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftig. Her anses en økonomisk aktivitet som bærekraftig dersom den bidrar vesentlig til minst ett av seks definerte miljømål, samtidig som den ikke bidrar vesentlig negativt til noen av de andre miljømålene. Det foreligger også minimumskrav til sosiale forhold.

Det forventes at selskapers tilgang til, og kostnader ved, finansiering vil påvirkes av i hvilken grad selskapets aktiviteter er bærekraftige etter taksonomien eller ikke. I tillegg til å utgjøre et klassifiseringssystem medfører taksonomien krav om rapportering for enkelte store selskaper og finansinstitusjoner.

Miljømål

1

Begrensning av klimaendringer

2

Tilpasning til klimaendringer

3

Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser

4

Omstilling til en sirkulær økonomi

5

Forebygging og begrensning av forurensning

6

Beskyttelse og restaurering av biologisk mangfold og økosystemer

Kriterier for miljømål 1 & 2

1. Skogbruk

2. Miljøvern- og gjenopprettelsesaktiviteter

3. Industri

4. Energi

5. Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet

6. Transport

7. Bygg og eiendom

8. IKT

9. Profesjonelle, vitenskapelige og tekniske aktiviteter

Kriterier kun for miljømål 2

10. Finans- og forsikringsaktivitet

11. Utdanning

12. Human helse og sosialt arbeid

13. Kunst, underholdning og rekreasjon

Figuren viser bransjer med vedtatte screeningkriterier iht. EU-taksonomien.

Kravene i taksonomien for bærekraftig økonomisk aktivitet omtales som *tekniske screeningkriterier*. Foreløpig er det kun vedtatt tekniske screeningkriterier for miljømål 1 og 2 (beskrevet på forrige side), og disse inkluderer aktiviteter som står for cirka 80 % av utslippene i EU. Det er verdt å merke seg at flere sentrale næringer i Norge foreløpig ikke er inkludert, eksempelvis fiskeri og akvakultur.

For de andre miljømålene foreligger det utkast til kriterier innenfor flere sektorer.

Disse skal trolig bearbeides og vedtas i løpet av andre kvartal i 2022. I utkastet som foreligger er fiskeri- og landbruksnæringen inkludert. Akvakulturnæringen er foreløpig holdt utenfor, men forventes at inkluderes i nær fremtid.

Det er foreslått at taksonomien blir innført i Norge gjennom en egen lov om bærekraftig finans. Denne er foreløpig ikke endelig vedtatt og det er derfor usikkert når rapporteringsplikten vil gjelde for norske selskaper.

Utslipp i havet

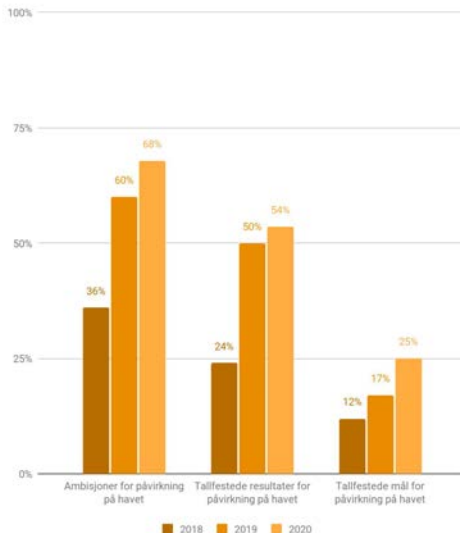
Havnasjonen mangler konkrete mål og planer for å ivareta havet

1 av 4 havbaserte selskap rapporterer mål for påvirkning på havet

Havet er grunnlaget for eksistensen til flere av de største og viktigste næringene både på Vestlandet og i Norge. Omtrent 60 % av selskapene i utvalget i Bærekraft 50 kategoriseres som havbaserte. Antall selskap i kategorien "havbasert" varierer fra år til år som følge av at utvalget naturlig har noe utskifting på grunn av variasjon i selskapenes omsetning. Blant disse selskapene er det stadig flere som viser til konkrete KPIer (54 %) og tallfestede mål for reduksjon av utslipp i havet (25 %). Til tross for at funnene indikerer en positiv økning, er det likevel urovekkende at så mange aktører som opererer til sjøs ikke rapporterer tydelig hva som er selskapets strategi og målsetninger for å redusere utslipp eller annen negativ påvirkning på økosystemer under havoverflaten.

I noen tilfeller refereres det til ulike sertifiseringer og standarder som stiller høye krav til bærekraft og betydelig innsats for å oppnå dem, men det utdypes ikke hva disse innebærer. Et eksempel fra sjømatsektoren er MSC- og ASC-sertifisering. Det finnes en bredde av sertifiseringer med ulike krav, og følgelig oppfordres det til å rapportere på hva som kreves for å oppnå ulike sertifiseringer og standarder. Åpen og transparent rapportering omhandler å gjøre informasjon enkelt tilgjengelig.

Andel av de havbaserte selskapene som har:

Hvordan de 50 største selskapene rapporterer på egen påvirkning på havet

Bransje	Ambisjoner for å redusere påvirkning på havet	KPIer som indikerer påvirkning på havet	Tallfestede mål for å redusere påvirkning på havet
Olje og gass	75 %	75 %	50 %
Mat og drikke	58 %	42 %	17 %
Shipping, transport og logistikk	100 %	75 %	25 %
Offshore	75 %	75 %	50 %
Industri	50 %	25 %	0 %

Tabellen viser at de havbaserte selskapene jevnt over har en ambisjon om å redusere/begrense utslipp i havet, men at færre rapporterer på KPIer og konkrete mål. I bransjer som olje og gass, shipping, offshore, transport og logistikk vil dette typisk omhandle utslipp av olje, drivstoff og kjemikalier. I sjømatnæringen som dekkes under *Mat og drikke* vil det eksempelvis kunne omhandle regulære utslipp av organisk materiale som har negativ påvirkning på havet, eventuelt overfiske, spøkelsesfiske og påvirkning på biologisk mangfold.

Disse typene av utslipp og inngrep har både en direkte effekt ved forekomst, men også potensielle langtidsvirkende effekter på økosystemer. I tillegg til å forbedre rapportering på utslipp og annen negativ påvirkning under havoverflaten forventes det også at selskap i større grad rapporterer på tiltak for å bevare og bygge opp økosystemer i havet.

A photograph of a person sitting on a stool in a room filled with various sports equipment, including soccer balls, basketballs, and other items. The entire image is overlaid with a solid yellow filter. The text "Ansvarlig forbruk og produksjon" is centered over the image in white.

Ansvarlig forbruk og produksjon

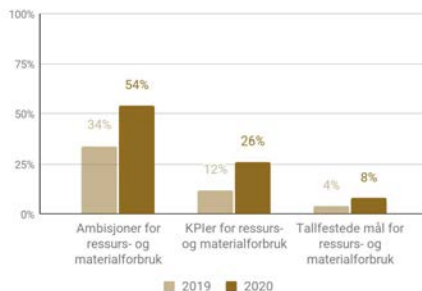
Ett steg i retning av en mer sirkulær økonomi?

En tredjedel av de 50 største selskapene på Vestlandet prioriterer mål 12

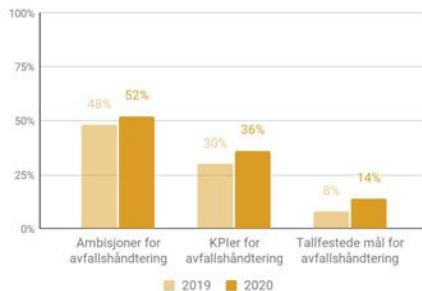
Motstykket til en lineær “ta-bruk-kast” økonomi er en sirkulær økonomi, der naturressurser og produkter utnyttes effektivt og så lenge som mulig, i et kretsløp der minst mulig ressurser går tapt. Sirkulær omstilling innebærer blant annet å prioritere fornybar input og design, redusere forbruk, maksimere bruken av et produkt gjennom f.eks. økt deling og ombruk, samt gjenbruke biprodukter og avfall. Alle er en viktig del av løsningen i overgangen til et lavutslippssamfunn.

Et sirkulært skifte og bærekraftsmål 12 er aktuelt for alle bransjer, og funnene i år indikerer at flere og flere selskaper har økt fokus på ansvarlig forbruk og produksjon. Dette gjenspeiler også det økte fokuset på sirkulær økonomi fra både EU og regjeringen i sitt klimaarbeid. Over halvparten av Vestlandets 50 største selskaper har ambisjoner for både ressurs- og materialforbruk, og avfallshåndtering, men færre kan vise til KPIer og tallfestede mål. Resultatene viser at vi er på riktig vei, men at utviklingen tar tid og at mulighetsrommet for økt sirkularitet og etablering av nye sirkulære forretningsmodeller er stort. Det sirkulære potensialet underbygges av funn fra mulighetsstudien “Sirkulære Bergen”¹. Studien avdekker at strukturert arbeid med sirkulære strategier er tatt lite i bruk på tvers av bransjer i Bergen i dag, hvilket indikerer et svært stort potensial for økt sirkularitet - trolig tilsvarende relevant for Vestlandet som helhet.

Andel av Vestlandets 50 største selskaper som har:

Andel av Vestlandets 50 største selskaper som har:

1) Mulighetsstudien “Sirkulære Bergen” kartlegger og analyserer Bergens sirkulære potensial. Studien er utarbeidet av PwC i 2021, sammen med Bioregion Institute og Bergen kommune.

A photograph of two women sitting at a table, engaged in a conversation. The woman on the left has curly hair and is wearing a light-colored blazer. The woman on the right has short hair, wears glasses, and a patterned top. They are both looking at each other. The image is overlaid with a semi-transparent red filter. The text 'Likestilling og mangfold' is written in white across the middle of the image.

Likestilling og mangfold

Likestilling og bærekraft

Hvorfor er det kun 1 av 5 selskap som prioriterer bærekraftsmål 5 om likestilling mellom kjønne?

I gjennomføring av en vesentlighetsvurdering skal selskap prioritere hvilke bærekraftsmål som skal utgjøre kjernen av deres bærekraftssatsing. Det kan derfor tenkes at mange prioriterer temaer der selskapet har relativt større forbedringspotensiale sett i relasjon til utgangspunktet, og på den måten retter fokuset mot eksempelvis mål 13 og reduksjon av klimagassutslipp, fremfor mål 5 der Norge har kommet lenger enn mange andre land.

Uavhengig av om selskapet velger å prioritere mål 5, forventes det et minimum av åpenhet rundt likestilling. Likestillings- og diskrimineringslovens krav om kartlegging og offentliggjøring av lønnsforskjeller på bakgrunn av kjønn styrker åpenheten rundt økonomisk likestilling mellom kvinner og menn.

Andel kvinner i styret der selskapet har

Likevel er det fortsatt et mindretall av Vestlandets 50 største selskap som kommuniserer tallfestede resultater og mål knyttet til dette arbeidet.

Sentrale KPIer, som alle selskap burde kunne være åpne om i sin rapportering, er for eksempel lønnsnivå for kvinner og menn i sammenlignbare stillinger, eller andel kvinner og menn både i lederstillinger og øvrige nivå i organisasjonen. Her forventes det også at selskapene setter mål, og beskriver hvilke tiltak som iverksettes for å nå målene.

Videre avdekker funnene at det fremdeles er en større andel kvinner i både styret og ledelsen til de selskapene som prioriterer bærekraftsmål, fremfor dem som ikke prioriterer bærekraftsmål (se grafer). Et annet interessant funn er at studien viser at de selskapene som ikke har noen kvinner i hhv. styret eller ledelsen har signifikant lavere gjennomsnittscore enn de selskapene hvor kvinner er representert.

Andel kvinner i ledergruppen der selskapet har

God fremdrift krever god styring, også innen bærekraft

G'en i ESG står for Governance, men hva menes med governance?

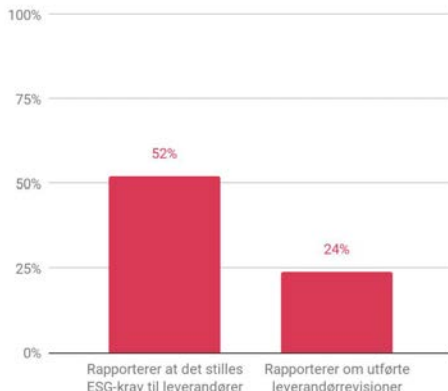
Governance i ESG refererer til styringsfaktorer som sikrer god beslutningstaking og ansvarlig eierstyring/selskapsledelse. Dette kan være ansvarsstrukturer, prosesser, rutiner, informasjonsdeling, men også etterlevelse av nasjonale krav/retningslinjer og prinsipper og standarder for ansvarlig næringsliv. God governance er viktig for alle selskap uavhengig av hvilke bærekraftstema selskapet fokuserer på, og det er en forutsetning for å kunne lykkes med FNs globale plan for en bærekraftig verden. I Bærekraft 50 undersøkes enkelte variabler som kan fungere som indikatorer på om selskapet har god, strukturert styring og ledelse av selskapets bærekraftsarbeid. En indikator på dette er om selskapet viser til å ha tydelig definerte roller og ansvar for bærekraft. Omtrent en fjerdedel (26 %) rapporterer på dette.

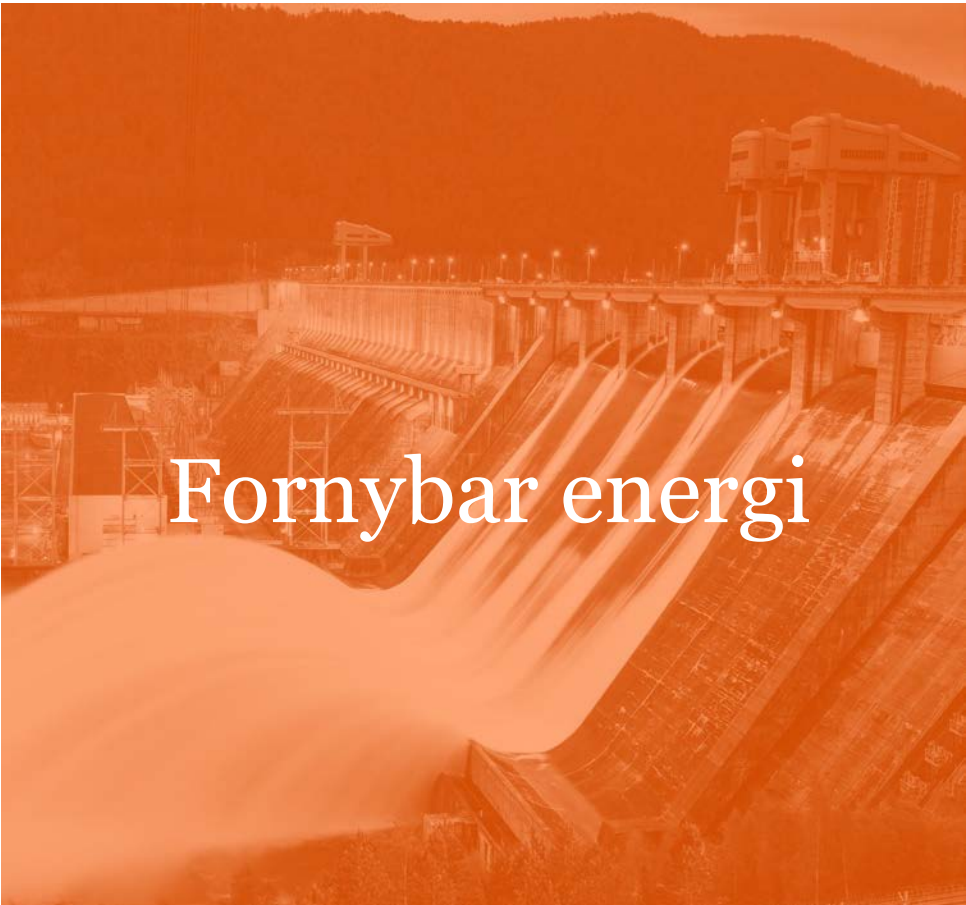
Roller og ansvar som til fordel bør omtales:

- Hvem som er overordnet ansvarlig for selskapets bærekraftssatsning
- Hvem som er operativt ansvarlig for daglig oppfølging og målrealisering
- Struktur og ansvarsfordeling i arbeidet med å forankre strategien i hele organisasjonen

En annen sentral indikator på god governance er om bærekraftsperspektivet ivaretas i viktige aktiviteter eller prosesser. 36 % av selskapene rapporterer på retningslinjer eller rutiner for ESG i sentrale prosesser. En tredje indikator er om selskaper stiller krav til leverandører som er rettet mot bærekraft - eksempelvis sosiale eller klimarelaterte krav. Her er det en økende trend for antall selskap som rapporterer på å stille ESG-krav til leverandører og som gjennomfører leverandørrevisjoner.

Andel av Vestlandets 50 største selskaper som:

Fornybar energi

Årets appell

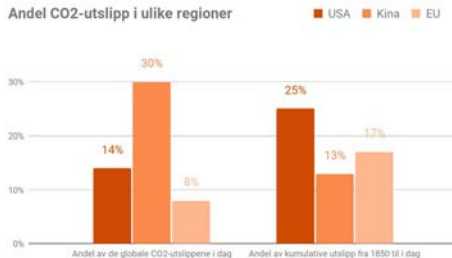
Energiomstillingen - hva kan vi gjøre mer av?

Internasjonale myndigheter har samlet seg om en plan for å redusere de globale klimagassutslippene, og stadig flere uttrykker sterk bekymring over at foreløpig kurs ser ut til å føre til en temperaturøkning over 1,5 til 2 grader. Det estimeres at 60 % av verdens CO₂-utslipp kommer fra energibruk, og at kun 20 % av dagens energimiks er fornybar. Følgelig vil det være behov for store mengder fornybar energi for å erstatte dagens forbruk av ikke- fornybare energikilder. Forbruket og etterspørselen etter energi forventes også å øke betraktelig som følge av at flere mennesker skal få tilgang til strøm - hvilket anses som en forutsetning for å kunne bygge samfunn og bringe mennesker ut av fattigdom.

I *Energy Transition Outlook (DNV)* beskrives behovet for at ledende regioner som Europa og Nord-Amerika kutter utslipp hurtigere enn regioner som Afrika, Asia og Sør-Amerika. Dette som følge av at store deler av sistnevnte regioner ikke har de økonomiske eller teknologiske evnene til å omstille seg like raskt. Klimakrisen vil aldri kunne løses dersom ikke alle land bidrar til å nå målet om netto null innen 2050, men det er behov for en rettfærdig tilnærming til energiomstilling.

Andelen utslipp i regioner som USA, Kina og EU vil variere avhengig av hvilke tidsperspektiv og fordelingsnøkkel som legges til grunn. Grafen viser at Kina har desisert størst andel av de globale utslippene i dag, men dersom en ser til kumulative historiske utslipp ligger USA og EU høyere enn Kina. Ved anvendelse av CO₂-utslipp per innbygger estimeres det at Norge ligger omtrent på samme nivå som Kina. USA har dobbelt så høye utslipp per innbygger som Norge og Kina. Et annet sentralt element er å enes om hvordan utslipp skal bokføres. Med dette menes om utslipp ved forbruk av en vare eller tjeneste skal tilregnes den regionen det er produsert eller den regionen det er forbrukt. Temaet var omdiskutert på klimatoppmøtet COP26, og vil være av stor betydning for hvordan utslipp skal beregnes.

Andel CO₂-utslipp i ulike regioner

Hvordan kan Norge gjøre en forskjell i den internasjonale energiomstillingen?

I klimadiskusjonen har vi lett for å angripe problemstillingen med fokus som er sterkt knyttet til oss selv fremfor å se oss i et globalt perspektiv;

Hva kan Norge gjøre for å kutte Norge sine utslipp?

Norge må utvilsomt bidra gjennom å kutte egne utslipp. Den største utfordringen, og muligheten, vil likevel være å øke andelen fornybar energi på verdensmarkedet. Diskusjonen burde følgelig heller vært vinklet til;

Hva kan Norge gjøre for å kutte både egne og globale utslipp?

Arbeid med *reduksjon av utslipp* (mål 13) og *bærekraftige byer og samfunn* (mål 11) går hånd i hånd med *økning av andelen fornybar energi* (mål 7). Norge vil utvilsomt kunne bidra i å utvikle og effektivisere både produksjon og distribusjon av fornybar energi, men andre næringer kan også bidra. Det er et behov og en forventning om at flere selskap rapporterer på mål og tiltak for å redusere energiforbruket og øke andelen av fornybart i energimiksen. Både med hensikt å redusere utslipp, men også for å bygge tillit til selskapets evne til å omstille seg.

Vi ser frem til å analysere rapportene for 2021!

Eksempler på hvordan alle sektorer kan bidra i energiomstilling:

- **Aktivt velge eller etterspørre fornybar energi**, både for å øke etterspørsel og med hensikt å erstatte løsninger som i dag driftes av ikke-fornybare kilder
- **Redusere totalt energiforbruk** gjennom å iverksette tiltak eller etterspørre løsninger som effektiviserer bruk av energi
- **Investere i utvikling av produkter og tjenester som kan driftes på fornybar energi**, både beregnet for vestlige og ikke-vestlige regioner
- **Integrere klimaberegninger i investeringsbeslutninger** med hensikt å utvikle og prioritere prosjekter og produkter som bidrar til et klimanøytralt samfunn

Metode

Analysen er basert på offentlig tilgjengelig informasjon om Vestlandets 50 største selskaper målt etter omsetning i 2020 (Proff® Forvalt). Selskap defineres som vestlandsk dersom hovedkontor er lokalisert i fylkene Møre og Romsdal, Vestland eller Rogaland. Selskaper med operativ drift på Vestlandet, men med eierskap, ledelse og beslutningsmyndighet i utland eller andre steder i Norge, er ikke inkludert i utvalget.

Datagrunnlaget for selskapets kommunikasjon og håndtering av bærekraft består av informasjon fra selskapenes årsrapport og eventuelt egne rapporter om bærekraft og samfunnsansvar, samt andre åpne kilder tilgjengelig på nett. For morselskap som referer til datterselskapenes rapportering på samfunnsansvar er dette lagt til grunn. Analysen tar utgangspunkt i tilgjengelig offentlig informasjon; arbeid med bærekraft som ikke kommer tydelig frem av publisert informasjon kan derfor være utelatt av studien.

Selskapenes rapportering på FNs bærekraftsmål er vurdert på to definerte indikatorer per bærekraftsmål. Rapporteringen klassifiseres henholdsvis som *kvalitativ ambisjon*, *kvantitative resultater*, *kvantitative målsettinger for fremtidige resultater* og hvorvidt selskapet rapporterer en *tydelig strategi* for bærekraft med tydelig henvisning til tiltak som skal bidra for å nå målene som selskapet har kommunisert.

John Wikström

Leder, Strategi og bærekraft
john.wikstrom@pwc.com

Hanne Sælemyr Johansen

Leder, Bærekraftsrapportering og -verifikasjon
hanne.saelemyr.johansen@pwc.com

Hilde Lorentzen

Prosjektleder for rapport og bærekraftsrådgiver
hilde.lorentzen@pwc.com

Silje Tingstad

Bærekraftsrådgiver
silje.tingstad@pwc.com

© 2021 PwC. Med enerett. I denne sammenheng refererer «PwC» seg til PricewaterhouseCoopers AS, Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS, PricewaterhouseCoopers Accounting AS og PricewaterhouseCoopers Tax Services AS som alle er separate juridiske enheter og uavhengige medlemsfirmaer i PricewaterhouseCoopers International Limited.